

Dravske price

Contributed by Administrator
 Tuesday, 03 June 2008
 Last Updated Tuesday, 28 April 2009

ELJKO CAR: DRAVSKE PRI E

{gallery directory=dravskeprice&width=100&height=80&galheader=0}

Â

Bijela divljina

Â Â Â Â Â Magi na je privla nost velike i sna?ne rijeke Drave bez obzira na godiÂjnje doba. U razdoblju od prosinca do velja za najni?eg vodostaja, privla i priguÂ;enim bojama i zvukovima, nerijetko i bijelim obalama i prudovima, zale enim rukavcima i mrtvicama. Zaljubljenici u rijeku poput mene, koji cijene vrijednosti kakve mo?e podariti samo priroda, do i e na njene obale radi pogleda na plave brzake, utihnule vrbike, rije ne otoke i zale ene rukavce. Pomisao na iskonsku prirodu, rijeku i stare pogrbljene vrbe na njenim obalama i Â;are na zamrznutoj kori drve a, ve e ili manje virove, pa opet na Â;iroku zimsku rijeku i prostrano podravsko nebo ne da mi mira. Treba stoga odlo?iti knjigu, sklopiti novine, ugasiti televizor ili ra unalo i krenuti iz tople sobe na lutanje prirodom i predati se u?itku susreta s novim pogledima na ?ivotvornu rijeku. Ono Â;ito me vu e van je neÂ;ito znatno mo nije, atraktivnije i vrednije od svakodnevnog â€žmoranjaâ€œ kojer tek nakratko mo?emo pobje i. Â Â Â Â Â Ve i sama ?elja za odmakom od zamorne rutine i pomisao na iskonske predjele uz Dravu gotovo trenutno djeluje na sva moja osjetila. U bijeloj ravnici iza posljednjih ur eva kih ku a strÂ;ie opustjela kukuruziÂ;ita i rjetke ku e, pod teretom snijega pognuti su vrhovi u Â;umi borova, zamje ujem ledene sige Â;ito proviruju iz starih ?ljebova, u snijegu otkrivam tragove ljudi i divlja i. Sve me to veseli, a znam da je to tek forÂ;ipan filmu kojeg u uskoro gledati hodaju i dugo i daleko uz rijeku, sve do ma arske granice. Â Â Â Â Â Znati?elja me tjera dalje prema Ledinam Molvarskim, gdje me eka susret s rijekom koja se ispru?ila u panonskoj ravnici. Hodanje po mokrom snijegu uz Â;iroku i plitku rijeku Dravu, tra?enje boja u Â;ipra?ju usred skrovita vrbika, kao i pogled na led Â;ito se cakli u uskim rukavcima dovoljni su za radost koja me grije ovog studenog dana u bijeloj divljini. Iako sam ovdje bio ve viÂ;ie puta, vidim do sada nevi ene slike kojima u se vra ati narednih dana. Ledena je tiÂ;ina prekrivena tankim slojem snijega. Sve Â;ito me okru?uje u ovoj iskonskoj prirodi je utihnulo, kao da se odlu ilo za zimski san. Jedino Â;ito se stalno uje je Â;kripa snijega pod mojim nogama i ?ubor rijeke koja pokraj mene te e svojom izdu?enom dubokom kadom koju je oblikovala po svojoj ?elji i snazi. Drava i na ovoj hladno i pokazuje svoju upornost i otpornost, dokazuje da je ?iva i ?ivotvorna. Prkosi ona hladnom dahu zime i ledenoj kori Â;ito je okovala njene rukavce i obrubila plitke obale. Ledeni su se ukrasi poput bisera rasuli u zlatno?utoj trsci Â;ito proviruje iz zale ene vode ili se cakli nad vodom. Za ovaj rijetki prizor zahvaljujem ledenoj kiÂ;i koja je padala neposredno prije mog dolaska na obale dravskog rukavca. Prema legendi biser se ra a kada bljesne munja ili kada kap rose padne u Â;ikoljku, a dravski biseri koje gledam ro eni su nakon Â;ito je na njih pala zraka Â;krtog zimskog sunca. OÂ;tri zimski zrak i hladni sjeverni vjetar Â;ito tjera suze na o i ne mogu me odvratiti od skretanja pogleda s mosta na zanimljivu rijeku iz koje izviruju prudovi i oto i i , niti prekinuti u?itak gledanja u dravska obzorja. Na mostu susre em ledeni vjetar iz ma arskih pusta i promrzle ribi e koji se â€žgrijuâ€œ toplim ribi kim pri ama. Zagledan u rijeku pokuÂ;avam nasto predvidjeti nepredvidljivo â€“ gdje e se pojaviti virovi. Obuzima me ponovo ono teÂ;iko objaÂ;njivo uzbu enje pri pogledu na svu ljepotu prirode koja me okru?uje. Kao da prisustvujem veli anstvenoj predstavi na koju sam jedino ja pozvan. Ovdje svaki pogled na rijeku postaje udo, samo treba otvoriti o i i duÂ;iu. Â Â Â Â Â Nije nepoznato da smo svi, viÂ;ie ili manje, opsjednuti te?njom za divljinom, ali nas iskusna i razborita Clarisa Pinkola EstÂ;s podsje a da smo â€žnau eni da osje amo sram zbog takve ?udnjeâ€œ. Prisje am se tih rije i lutaju i dugo i daleko desnom obalom Drave i hodaju i po zale enim rije nim rukavcima. Posve sam sÂ;om u toj bijeloj divljini i ledenoj tiÂ;ini , ali uvijek blizu rijeke. Nisam usamljen, iako sam jedini koji ovoga zimskog dana luta dravskim obalama. Kako, uostalom, kraj svih tih ljepota koje nude predjeli uz Dravu, a ja ih pokuÂ;avam sve otkriti i zapamtiti, uop e i mogu osjetiti nelagodu osame? Upravo ?elja za ovakvim prizorima i ?udnja za kretanjem po netaknutoj prirodi me je i odvukla iz tople ku e. Sunce tek nakratko obasjava rijeku i njene obale, a bijela divljina postaje joÂ;i ljepÂ;ija, meni bliskija i â€“ pitomija. Â Zeleno dravsko zrcalo Â Â Â Â Â Rijeka Drava prolje e do ekuje u boji. Okolne livade raskoÂ;ine ljepote povremeno se povijaju na prvom povjetarcu, a zelenilo remete tek crveni poljski makovi, ?uta polja pod uljanom repicom i beskrajno plavo nebo nad rijekom koja kao da se probudila iz zimskog sna. Kao Â;ito je crveno boja vatre, tako je zeleno boja voda. Zeleno je boja nade, snage i dugovje nosti, a sve to povezujemo s rijekom dravom. U zelenoj se boji dravskog zrcala ogleđa okrepljuju a snaga prirode. Pravi je melem za o i to bogatstvo zelenila na granama podravske vrba, drve a u Â;umi , te travnati tepih koji se prostire uz rijeku koja putuje podravskom ravnicom.

Na toplom dnu Panonskog mora Â Â Â Â Â Nizak vodostaj Drave kod Podravske Sesveta omogu io mi je hodanje uz vodena zrcala u kojima se ogledala paleta svih toplih boja ljeta. Na obalama rijeke caruje vjekovni mir Â;ito ga pru?a gotovo netaknuta priroda. ViÂ;ie je nego o ito da ovdje ve dugo nije bilo nikoga, a to budi nadu da u prona i Â;«ekskluzivnuÂ;» ljepotu podravskog prirodnog krajolika. Odlu ujem se najprije na obilazak podru ja Zgruti i Â;arja, a potom i Â;kofinja. Ovo potonje je okru?eno Â;umom, a ljudi ga izbjegavaju zbog straha od ?ivog blata koje je, mo?da, posljednji ostatak Panonskog mora. Prelazim na drugu obalu da bih si priuÂ;itio hodanje pjeÂ;anim ili Â;iljunkovitim dnom nekadaÂ;njeg Panonskog mora. Bose noge koje polako tonu u topli pijesak i veselo mrmorenje rijeke vra aju me u djetinjstvo. Na pitomoj rije noj obali pronalazim Â;ikoljke, ali i tko zna gdje po upano i preseljeno stablo koje mi izgleda kao nedovrÂ;ena skulptura nage ?ene. U plitkoj vodi Â;iljunak bljeÂ;iti u boji starog zlata. Ispira a zlata na Dravi viÂ;ie nema, ali je zlatarenje i nadalje simbol darivanja rijeke. Drvenom skelom odlazim u Prekodravlje, to nije u Kri?nicu. Posebni je

do?ivljaj obilazak ove dravske enklave u kojoj se smjestilo selo koje se mo?e pohvaliti s najneobi nijem geografskom polo?ajem u na?oj zemlji. Iz zraka ovaj veliki dravski otok izgleda poput dlana sa ?iroko ispru?enim prstima. Biti ovdje uvijek zna i jednom nogom bit u susjednoj Ma arskoj. U kri?ni koj enklavi zbog obilja raznolikosti nema ponovljivosti, a mnogi prizori kao da su preslikani iz Arkadije. Neke mrtvice ovdje podsje aju na mo vare koje prema legendi privla e oluju. Pastelnosivo nebo ne ukazuje na takvu vremensku nepogodu, ali je ipak vrijeme za povratak. Å um dravskih voda oko skele kao da poziva na nastavak puta, a svjetlosme i suncem obasjani prudovi obgrljeni rijekom podsje aju na uvelo li? e i skoru jesen koja se polako prikrada.

Jesenski virovi Å Å Å Å Å Å Magla je tako gusta da se ne vidi rijeka Drava. Naziru se tek obli?nji vrbici i poneka visoka topola do koje vodi pra?njavi put. Rosa je tako obilna da se s vlati trave i ?irokog poljskog cvije a ?akama mo?e zahvatiti dovoljno kapljica za jutarnje umivanje. U jutarnjem sivilu lako se uo avaju krupne bundeve koje razbacane du? nedalekog kukuruzi?ta izgledaju poput ogrlice od jantara. Odmah iza rije nog nasipa do ekuje nas najprije Å um vode, a potom i pogled na ?iroku rijeku. Do prvih sun evih zraka u jesenskom jutru boje magle sve djeluje prigu?eno â€" i zvukovi i boje. Postupno magla postaje sve prozirnija. Kao da gledam akvarele koji me odvoe u poetskih sanjarenja. Magla se prvo di?e nad plodnom podravskom ravnicom, a znatno se du?e zadr?ava nad rijekom i njezinim rukavcima. Jutarnje sunce Å to se polako probija otkriva mno?tvo paukovih mre?a u grmlju na dravskoj obali, ali i krupne zeleno?ute dunje u obli?njem malom vo njaku. Sunce je ubrzo zagrijalo dravski Å jljunak i lokvu zaostale vode u pjeskovitoj rije noj obali. Prije izlaska sunca sve je djelovalo tajnovito, a sada blje?iti ljepotom najrazli itijih boja jeseni koje me ne ostavljaju ravnoduÅ inim. Sve do popodnevnih sati rijeka je bila plava poput mora. Nebesko je plavetnilo postupno postajalo sve ispranije, a prema predve erju sve rumenije. Plodnom podravskom zemljom natopljenom ti?jinom sutona na kraju toplog dana jeseni vijuga za?arena rijeka. Sunce uhva eno u ?utim kro?njama spustilo se do vode i nestalo u velikom dravskom viru. Å ?ivotopis:Å Å Å Å ?ELJKO CAR, dipl iur. i umjetni ki fotograf, ?ivi u ur evcu, gdje radi kao voditelj Pododsjsjeka za druÅ itvene djelatnosti, imovinske-pravne poslove i op u upravu u ur eva koj ispostavi Ureda dr?avne uprave Koprivni ko-Kri?eva ke ?upanije. Od 1984. do 1990. godine bio je lan Foto-kino kluba â€žPodravkaâ€œ iz Koprivniceâ€œ, a od 1997. godin je Foto-kino kluba â€žDravaâ€œ iz ur evca. Å Å Å Å Ve kao gimnazijalac pi?e i objavljuje fotografije u novinama i asopisima razdoblju od 1965. do 1984. objavio je vi?je od tisu u fotografija u â€žVe ernjem listuâ€œ, "Vjesniku", "Studiju", "Studentskom listu", "Bjelovarskom listu", "Glasu Podravine", "Plavom Vjesniku", "Sportskim novostima", " ur eva kom vjesniku"â€"lako, dakle, druguje s fotoaparatom od svoje 15. godine, za izlo?benu se fotografiju opredijelio 1982. godine. Budu i da se vi?je od dva desetlje a bavio novinarstvom, razumljivo je da je u sredi?tu njegova interesa u po etku bila reporterska fotografija. Ljubav prema novinarstvu zamijenila je ljubav prema fotografiji, koja ne samo da traje i danas nego ga i sve vi?je zaokuplja. Å Å Ve na prvoj izlo?bi na koju Å jalje svoje fotografije ?. Car osvaja 3. nagradu za kolekciju fotografija. Rije je o renomiranoj me uklupskoj izlo?bi biv?je dr?ave Å to se 1984. godine organizirala u Puli. Nagrada je bila veliki poticaj za daljnji rad, tim vi?je Å to je selektor izlo?be bio velikan hrvatske fotografije Milan Pavi . Nepune dvije godine kasnije Hrvatski foto savez dodjeljuje mu zvanje fotoamatera I. klase, za doprinos u kreativnoj fotografiji. U me uvremenu je sudjelovao na preko 300 izlo?bi u zemlji i inozemstvu, na kojim je osvojio preko 130 nagrada i diploma. Godine 1991. njegova je fotografija bila u nacionalnoj kolekciji na izlo?bi "Fotoforum Alpe-Jadran", a pet godina kasnije u kolekciji Hrvatske za izlo?bu koja je otvorena u Turskoj. Isto se ponovilo i 2001. godine, kada je Careva fotografija uvr?itena u kolekciju Hrvatskog fotosaveza za izlo?be u nekoliko gradova Ju?noafri ke Republike. Godine 1997. dobiva specijalno priznanje na izlo?bi u Ju?noj Koreji, a naredne godine na izlo?bi u Iranu. Diplome za fotografiju osvojio je i na me unarodnoj izlo?bi "Mundial fotosavez", u Rovinju 1997. i 2000. godine. Izlagao je fotografije diljem Hrvatske, te u Italiji, Ma arskoj, Macau, Å vicarskoj, Sloveniji, Iranu, Portugalu, Turskoj, Ju?noj Koreji, Njema koj, Makedoniji, Ju?noafri koj Republici, Austriji, Belgiji i Slova koj. Å Nekoliko fotografija ?eljka Cara uvr?iteno je u kolekciju poznatog hrvatskog muzeologa, kolekcionara i donatora Antona Bauera. Sudjelovao je na desetak likovnih kolonija i fotoradionica diljem Hrvatske: u Zagrebu, Vinkovcima, Bjelovaru, Koprivnici, TrakoÅ i anu, Pitoma i, Rovinju, Stubi kim Toplicamaâ€" Å Å Å Do sada je pripremio 11 samostalnih izlo?bi, a od toga je jedna bila u inozemstvu (1996. godine u Radovljici, u Sloveniji). Uskoro slijedi 12. samostalna izlo?ba u Kukljici na otoku Ugljanu. U proteklih 10 godina tamo se odr?avala me unarodna izlo?ba fotografije na temu â€žOtok i moreâ€œ, a Caru e kao ukupno najuspjeÅ inijem autoru Fotoklub â€žKornatâ€œ prirediti samostalni i tiskati katalog izlo?be. Zanimljivo je da je upravo Podravac autor s najvi?je nagrada i diploma na navedenoj izlo?bi motiva posve drugog podneblja, ali to potvr uje da ?. Car uspostavlja lako kontakt s bilo kojim ambijentom. Å Å Å Fotografije objavljuje u broÅ urama, asopisima, turisti kim vodi ima, knjigama, kalendarima i na razglednicama. Potpisuje fotografije i u likovnim monografijama naÅ jih slikara (Ivan Lackovi -Croata, Pero Topljak, Ivan Tomerlin), a redovito sura uje u asopisima "Meridijani" i "Hrvatska vodoprivreda", te u putnoj reviji Hrvatskih ?eljeznica "EuroCity". U svibnju 2001. godine promovirana je i foto-monografija "Podravina i Prigorje" u kojoj je objavio gotovo 200 fotografija. Å Å Å Godine 1998. uru ena mu je povelja grada ur evca za postignute rezultate i doprinos u razvoju fotografije kao tehni ke i umjetni ke discipline, te u promicanju prirodnih ljepota i osobitosti Podravine, a 2003. godine priznanje Koprivni ko-kri?eva ke ?upanije povodom 20. obljetnice uspjeÅ inog bavljenja fotografijom. Njegove su fotografije uvr?itene 2003. godine u nacionalnu kolekciju Hrvatskog fotosaveza za FIAP-ovu izlo?bu u Belgiji, te 2008. godine za izlo?bu u Slova koj. Fotografije ?eljka Cara naÅ ile su mjesto u fotomonografiji â€žMajstori hrvatske fotografijeâ€œ koju su 2006. godine izdali Matica Hrvatska i Fotoklub â€žZagreb". Uz umjetni ku fotografiju bavi se i publicisti kim radom.

Adresa: 48350 ur evac Basari ekova 162 Tel.(048)811-004 E-mail: zeljko.car1@kc.t-com.hr

Å